

An abstract painting featuring a complex, layered composition. The background is dominated by dark, earthy tones—browns, greys, and blacks—with visible, expressive brushstrokes. A prominent, white, bird-like form, possibly a swan or a crane, is rendered in the center-left, its neck and head clearly defined against the darker background. The overall texture is rough and tactile, suggesting the use of thick paint or mixed media. The text 'Eugen Liška · stvoření' is overlaid on the lower half of the image, framed by two white diagonal lines.

Eugen Liška · stvoření

host

*Hle, přichází ten den hořící jako pec.
(Malachiáš 3,19)*

*Vrán se usmíval a křičel: „Tohle je moje Stvoření,“
mávaje černou vlajkou sebe sama.
(Ted Hughes, *Jeskynní ptáci*)*

I

Bylo půl páté. Kurvafix, proč tak brzo? Tělo ho přinutilo. To zvíře. Chtělo ven. Vylo a kňučelo, drápalo, škrábalo, bylo to k nesnesení. Zavrčelo a chňaplo čelistmi naprázdno. Cvaklo to jako pastička na myši. Bestie. Taky by občas mohlo dát pokoj, zlobil se, když ještě poloslepý hledal v temném pokoji zbytky své včerejší kůže. Takhle to přece nejde pořád, člověk, to je přece taky něco jiného. Člověk, to je přece večírek, sláva a spánek. Člověk, to je přece možnost na všechno se z vysoka vysrat. Bručel. Ale vstal. Věděl, že on už tuhle možnost nejspíš nadobro ztratil. Že si vybral něco jiného. Tělo. Kdepak, rozmazlil jsem ho, pomyslel si mrzutě.

Ostrý ranní vzduch mu sekl po bradě. Uskočil. Chňapl po svém těle a zachumlal se do něj. Teď mu bylo dobré. To bylo o fous, zašklebil se. A najednou zatoužil po pohybu. Ucítit ten slaný vlhký oblak, jak se zvedl z konopných lan, která se náhle napnula jak struny. Sáhl si pod triko. Byli tam. Předklonil se a dotkl se lýtek a špiček prstů. Byli i tam. Čekali na něj. Sartorius, rectus femoris, pectoralis maior, femur, talus, Brutus, Marcus Aurelius, Athos, Porthos, Uncas... stará parta, soukmenovci, junáci širokoplecí, Sparťani. Tak pojd'te, zašeptal. A oni šli. A on šel. A oni běželi. A on běžel. Ne tak rychle, bratři, ne tak rychle, sakra, už máme taky nějaký věk, nepospíchejte, už nám to beztak všechno uteklo. Neposlouchali ho. Vítr zanedlouho odvál jeho úzkostlivost. Běžel, žil, běžel. Všechno bylo v pořádku. Dokud běžím, do té doby jsem člověkem. Sparťanem. Dus, dus, dus, jeho kroky mlátily do ospalých fasád domů. Kola se pohnula, pára zasyčela, loď se zhoupla na přílivové vlně radosti, která jej zaplavila a milosrdně přikryla čerstvě vyhřezlou jizvu surového rána. Dus, dus, dus, tadam, tadam, tadam, pamparam, pamparam... Co naplat, měl rytmus ve svých Achillových patách.

A ten rytmus ho vzdaloval městu a noci. Tam, do země křoví a červů, tam dnes poběží. Udělá tělu radost. Snad ho potom nechá chvíli na pokoji. Musel se ještě připravit do školy. Vzpomněl si, že od včerejška už ví, jak mu potajmu říkají. Zasluchl to na chodbě. Někdo to tam polohlasem špitl. Usmál se a vzduch mu s kvílením zasvištěl mezi zuby. Kruťas. Tak mu říkají. Kruťas. Nadechl se a bylo to, jako by nasál vůni samotného podsvětí. Zmizel za rohem a ozvěna jeho kroků ho udýchaně následovala.

Ticho se však do ulice už nevrátilo, brána noci zůstala vyvrácená a tou trhlinou přicházel z opačné strany neklid čerstvého rána. To před sebou roztržitě strkalo opilou Mikuláškovou, která se vracela ze svého nekonečného tahu. Bylo to pochopitelné, nikdo nechce být sám poslem špatných zpráv. Zdálo se však, že ta ženská si z toho nic nedělá. Tohle byl prostě její den. Ostatně kterýkoliv jiný den, kterékoliv ráno, na tomhle místě, kde se světlo pořád ještě krčí mezi betonovými stíny domů, jejichž okna jsou vyhaslá, byl její.

„Hovno! Hovno! Hovno!“

Chodila od konce ke konci sídliště. Křičela. Oznamovala své smutné proroctví, tak jak to už od pradávna dělaly její prabáby na mlhavých blatech keltského severu. Neznali místo, odkud přišla, ani příběh, jehož tíseň přinesla s sebou. Ale dost možná to byla jejich vlastní tíseň, tíseň utištěných v prokletých zdech. Pořád si ještě nezvykli.

Její chraplavý vykřičený hlas se odrazil od temných oken a poskakoval třaskavě ulicí. Zněla spíš jako lešenářská trubka, když spadne na zem, než jako člověk. Už toho taky měla za ty roky dost. Ale nedopřáli jí odpočinek.

Často se našel někdo, kdo to nevydržel. Nasraný spáč. Viselec na svých vlastních nervech: „Běž do prdele!“ Nevydržel, než projde kolem něj, než ji udusí ranní opilecká ospalost,

a spustil tak přízračný stroj proklínání a lamentací znovu na plné obrátky.

Nadechla se:

„Ty běž do prdele, máš tam blíž! Ty píčo! Píčo zasraná, píčo zkurvená, píčo zmrdaná, píčo všema vojebaná...“

Čmelák ležel v posteli a úporně tiskl víčka k sobě. Spát, ještě spát! Bylo totiž velmi brzké ráno a on měl ještě minimálně hodinu času, než bude muset vstávat do školy. V noci mu bylo horko, spal špatně. A taky ty sny! Nesnášel tyhle turistický sny! Vždycky se po nich budil vyčerpaný. Copak se toho dost nenachodí přes den? Někomu se prý v noci zdá, že lítá. Šťastlivec, pomyslel si závistivě. A on, Čmelák, se musí i ve snech plahočit pěšky přes pláně k nekonečnému krvavému obzoru... Toužil ještě po chvílce spánku, věděl ale, že jak se jednou ty pekelné litanie pod jeho okny spustí, nejdou tak snadno zastavit.

Do Čmelákova pokoje vešla matka. Postavila se k oknu a kradmo zpoza lemu záclony pozorovala ulici.

„Proč to ta ženská dělá...“ povzdechla si.

Podívala se na chlapce. Spal.

Ráno probíhá tak, jak je Čmelák zvyklý. Rodina má svůj pravidelný rytmus. Přesný rytmus příchodů a odchodů. Přesný rytmus práce i nicnedělání. Přesného nicnedělání. Vstává. Ještě poloslepý klopýtá do koupelny. Oplachuje rovnátka pod tekoucí vodou, smývá z nich slizký povlak svých slin. Snídá. Otec už spí. Matka se chystá ven se Čmelákem. Jí v chvatu a beze slova. Polovina stolu je plná vyvalených vnitřností velkých nástěnných hodin, které se jeho otec už několik měsíců pokouší opravit. Jde mu to zoufale pomalu, a to především z jednoho zásadního důvodu. Hrozně se mu totiž třesou ruce a ty zatračený kolečka jsou tak malý. Je s tím víc trápení než radosti, ale

jednou to bude paráda, až budou tikat na stěně. Vždy když se ho potom žena zeptá, kdykoliv si zamane, tak jak má ve zvyku, kolik je hodin, už nebude muset nikdy odpovídat. Vždy jen letmým gestem ukáže na stěnu, na místo, kde to bude tikat.

Na druhé polovině stolu právě Čmelák otvírá další krabici kukuřičných lupínků. Vytáhne z ní umělohmotnou figurku. Rozbalí ji z igelitového obalu a postaví na konec dlouhé řady stejných figurek, která se vine na polici mezi hrnky. Snědl už hodně kukuřičných lupínků. Už mu nechutnají. Poslušně je ale cpe do úst, zapíjí mlékem, nečeká, až změknou, je z nich pak taková „sračka“. Jednou to řekl před matkou a dostal pohavek. Od té doby je beze slova drtí zuby.

Sestra je taky pryč, ale ta je pryč už dlouho, a zatímco otec, matka a Čmelák se večer shledají u toho samého stolu v tom samém bytě, nikdo z nich netuší, kde v ten samý večer bude sestra. Čmelák jen ztěžka hledal ve své paměti její podobu. Mlhavě tušil, že nezemřela.

Dolů chodí po schodech. A jelikož bydlí až úplně v temeni té betonové přišery, tak je to vždycky procházka. Pouze v doprovodu dospělého smí použít výtahovou kabinu. Matka se při nástupu do výtahu zaklíná všemi svatými. Výtah přisupí se skřípěním a vzdycháním. Dveře v tomto patře špatně doléhají, musí je zavírat na třikrát. Výtah sebou trhne, zaúpí, zaskřípe a pak se pomalu začne spouštět centimetr po centimetru do propasti výtahové šachty. Cestou dolů nepřetržitě vyje.

Čmelák se prsty dotýká kreseb vyrytých do plechu kabiny. Sní o tom, že tam také jednou něco vyryje, svoji vlastní kresbu. Ale to není možné s matkou. A sám jezdit výtahem nesmí. Tiskne v kapse kalhot malý červený zavírací nožík. Nenápadně, aby si matka nevšimla. Otevře a prstem zkouší hrot. Čmelák umí dobře kreslit, jistě má talent. Rytectví ještě

nezkoušel, ale jistě si i tuhle techniku rychle osvojí. Pro lidstvo to bude přínos.

Dveře v přízemí nejdou otevřít. Matka panikaří, ale Čmelák se nebojí. Vyjedou tedy do prvního patra a pak opatrně, zkoumajíce všechny schody, sejdou dolů. Pohled na zhroucené ležící zavalité tělo, které celou svou vahou zatarasilo výtahové dveře, nakonec nepřekvapí ani matku. Když prochází kolem něj, zacpe si nos. Čmelák si všimne louže moči, do které se opilý Novák zhroutil. Každý ho zná, každý jím pohrdá. Málokdo ví, že Novák byl prvním nájemníkem v tomhle domě. Novák je invalida a je mu všechno jedno. Ačkoliv žije prakticky jenom v noci a málokdo ho v domě potkává, jeho přítomnost visí v pravdě ve vzduchu a uniknout jí může jen člověk s poruchou čichu.

Všichni v domě ho nesnáší.

Všechny v domě by udivilo, kdyby viděli, v jakém úzkostlivém pořádku je udržován jeho byt.

Čmelák s matkou vyjdou na ulici. Čmelák se otočí a ještě jednou se podívá na dům. Je skutečně tak starý, jak vypadá? Matka se zastaví. Odchytne ji Bláhová, která vystavuje svoje nemožnou velrybí tělo ulici, opřená o francouzskou hůl, nedočkavě vyhlíží kohokoliv, kdo projde kolem a ke komu ještě nepronikl význam slova koriandr. Čmelák se také zastaví. Čeká na matku, až ji Bláhová propustí ze svých ploutví. Rozhlíží se kolem sebe, až jej konečně uvidí, vždy o několik kroků dál, než kam dojde Bláhová. Přece jen v něm zůstalo ještě něco ze zvířecí duše, když musí jít vždycky o těch několik kroků dál než jeho tlustá panička. I když mu to musí působit námahu. Těch pár kroků, co dělí člověka od zvířete.

Čmelák se na něj usměje a podle svého zvyku jej potichu pozdraví. Dobrý den, zamumlá si pod vousy, tak aby to neslyšela jeho matka. Bláhové pes zvedne hlavu a odpoví mu na

pozdrav úklonou tak hlubokou, jak mu to jen jeho prakticky neexistující krk dovolí. Čmelák ho má rád, spojuje je zdvořilý sousedský vztah. I když je toho hodně, co o sobě navzájem nevědí. Třeba svá jména. Čmelák ví jen, že Bláhová na psa vždycky volá: Pojd' sem! Pod'sem! Pocem! To když jeho čtyři válečky, které s námahou nesou tlusté tělo s dlouhými urousanými chlupy, udělají o několik kroků navíc. Když se Bláhové zdá, že chce být víc zvířetem, než na kolik má podle ní nárok.

Pocem! Pocem!

A on jde.

Matka ještě naposledy zkontroluje, zda má Čmelák všechno, pak se zeptá, zda ví všechno, a případně mu ještě udělí poučení, to kdyby náhodou nevěděl. Ale Čmelák už dávno všechno ví. Jenom to, proč musí chodit každý den do školy, mu je záhadou. A taky proč Země, když je kulatá, vypadá jako placka. A proč prdy nehoří. A ještě pár obdobných maličkostí. Rozloučí se s matkou a jde. Za jeho zády zarachotí plechová roleta obchůdku jeho matky. Cesta do školy vede skrz tuny šedi, několik podchodů, prachu, seškvařených popelnic, nápisů na zdech, pokácených prolézaček — rozbitých kulis země nezemě.

Zavřený ve třídě tráví den ve škole nejvíce tím, že si kreslí. Kreslí si do sešitů, do učebnic, na obálky, na penál, a když se nikdo nedívá, i po lavici. Snaží se nebýt nápadný, nezlobit. Když vstoupí o přestávce do třídy jejich třídní, instinktivně se přikrčí. Celá třída ztichne, strne, kradmo se po sobě rozhlíží. Čmelák zaryje hrot tužky do papíru. Tříďas, kruťas. I on bude jednou muset jít s ním na záchod. Jeho metody byly přímočaré. Sportovec. Zůstal mu i v pokročilém věku ten spartánský duch rovnosti bolavých těl. Chuť věci řešit rychle a bez řeči. Kruťas si změří přísným pohledem třídu, která se klepe u jeho

nohou jako hejno kuřat. Z jeho očí nelze vyčíst, zda si to užívá. Čmelák přemýšlí: Dělá to nerad. Kruťasova autorita tím u něj získá. Mučedník pořádku. Dělá to nerad, dělat to musí.

Toho dne to vyjde na Holečka. Nikdy nikdo neví, kdy to přijde. Během vyučování není na Kruťasovi znát, že si tě vybral, že se mu nelíbíš, že jsi ho naštvál. Pak najednou o přestávce, třeba o dvě tři hodiny později, přijde do třídy a řekne: „Holečku, pojď ven.“

A Holeček jde stejně, jako by šel každý jiný. Ušklíbne se na ostatní, než zmizí za dveřmi. Čmelák zavře oči. V duchu vidí Holečka, jak stojí na kachličkované podlaze záchodu, který Kruťas za nimi zamkl. Jak zrychlí dech, když kolem něj Kruťas přechází ze strany na stranu, jak to trvá dlouho, neúměrně dlouho, jak se dech začíná špinit zadržovaným pláčem, který se dere ven z jeho hlavy vybičovaný tím neúměrným napětím naloženým na dítě jeho věku. Někdy se krev zastaví, jindy se žene zběsile vpřed. Kruťasovy kožené podpatky vržou na kachlících. Ještě chvíli ho dusí, ještě několik drásavých vteřin, během kterých zestárne chlapcovo tělo o několik let. Pak se zastaví. Holečkovým tělem otřese vlna, jak se ho dotkne Kruťasova ruka. Jako kobra. Z očí mu vytrysknou slzy a z nosu krev a je rád, že to už přišlo.

Je to vždycky jenom jedna rána. Pak se Kruťas k němu sehne, kluk (protože holky Kruťas nebije, to je snad jasný!) od něj dostane kapesník a poučení, čím si to vysloužil a co má příště dělat, aby se tomuto setkání vyhnul. Pak si podají ruce a tím to končí. Žádné poznámky, žádné žalování rodičům. Holeček odchází s krvácejícím nosem a cítí ke Kruťasovi nesmírnou vděčnost. Je to vlastně fér chlap. Nenávidí ho tiše a podvědomě.

„Se neposer, Brundibáre,“ říká Slavíček, když mu na jeho opakovanou žádost vrací zapůjčené pastelky. Čmelák není na takové jednání zvyklý. Doma se tak nemluví. Doma

se celkově moc nemluví. Čmelák se snaží rozpomenout, kde se vzala jeho přezdívka. Nemůže si vzpomenout, jako na tolik jiných věcí. Někde v jeho hlavě je místo, kam všechno mizí. To místo zeje černotou a to, co tam uvízne, Čmelák dost často už nikdy znovu nenajde. Určitě se k tomu váže nějaký dávný příběh. A možná to souvisí i s tím, že ačkoliv může čmelák vypadat hrozivě, nemá žihadlo.

Sedí ve třídě a kradmo se rozhlíží kolem sebe. Dívá se po svých spolužácích a přemýšlí, proč si tu vlastně nemůže najít kamaráda. Proč na něj někdo nezamával a nepřišel si a nezačali se spolu bavit o tom, co by je oba nejvíc zajímalo. Třeba o nožích. A třeba si už někdo přišel, ale s ním se rozhodně Čmelák bavit nechtěl. A tak teď, bezmála jako každý jiný den, svoji třídu pátravě pozoruje a přemýšlí, jaké jsou tady vyhlídky na nějaké to přátelství na život a na smrt. Měl smůlu, že tu bylo vždycky o dost víc holek, a holky jsou pořád ještě blbý (s jedinou čestnou výjimkou, a tou je Saša, jenže ta je starší, do třídy s ním nechodí a dá se s ní bavit o nožích). A kluci tu jsou prý padavky, takže tak jako tak měl co do činění s dívčí třídou, jak vždy s oblibou říkává Kruťas. Kruťas byl chlap, to je jasné, pořádný chlap. Já jsem stará škola, hlasitě pronáší, tehdy ještě slovo chlap mělo nějaký význam, ne jako dnes, kdy se z něj stala pouhá vycpávka slipů manekýnů v časopisech! No, Kruťas sice chlap určitě je, ale je příliš krutý na to, aby bylo možné k němu cítit skutečný obdiv. Až jednou odejde, jejich nový tříďas bude učitelka. To pak budou dívčí třída úplně! A jak si ve třídě plné bab vybrat toho správného parťáka? To Čmelák neví.

V lavici s ním sedí Slaviček, který mluví stejně sprostě jako jeho otec, kterého Čmelák nedávno potkal před vstupem do panelákového paradísa, herny Rio, kde Slavičkův otec za zalepenými okny zoufale a marně hledá lepší život.

našeho Stvořitele řídit nechtěli. Představ si, jak bude příjemné žít na nádherné, očištěné zemi!“

Čmelák chce vykřiknout, ale v tu chvíli se výtah konečně zase pohne. A nepadá dolů, ale pokračuje ve své původní trase.

Díky, díky, díky, mumlá si Čmelák a děkuje výtahu, že to protentokrát ještě nevzdal. Když zpocený a chvějící se vystupuje v sedmém patře, vrazí mu ten hladký protiva do ruky barevnou brožurku s titulem *Může tento svět přežít?* a pak za nimi zapadnou dveře kabiny. Čmelák ještě chvilku s napětím poslouchá a trochu si přeje, aby si to výtah ještě rozmyslel a vzal to přímou čarou dolů do tmy i s oběma nesnesitelnými vymydlení. Nic takového se však nestane. Ohromený ještě chvíli stojí před zavřenými dveřmi výtahu, který s úpěním tlačí to dvojité andělské břímě do nebes. Cože to vlastně ten chlápek říkal? Svět už jednou skončil? Konec byl už na začátku? Nebo vlastně teprv bude? A kdy? A proč? Stihne ještě postoupit do páté třídy? Že by se teda vykašlal na to doučování z matiky?

Brožurku schová do tašky.

Dlouhou část odpolední tráví Čmelák sám doma. Nejdříve si dělá úkoly a pak sedí u stolu, před sebou sklenku vody, z které čas od času upije. Kromě středy, kdy jej matka vodí do hudební školy na hodinu hraní na flétničku, a pátku, kdy se u nich doma schází kroužek doučování z matematiky. Jinak nikam nesmí, nikam nemusí. Nikoho nezná, nikdo ho nepotřebuje. Večeří s rodiči. Večeře probíhá v tichosti stejně jako vše ostatní v této rodině. Čmelák si vzpomíná, že takhle to dřív nebylo. Dřív se u nich mluvilo hodně, křičelo se, řvalo, nadávalo a plakalo. Dřív, když tu byla sestra.

Aby se zabavil, začne si zase kreslit. Ústřední postavou jeho kreseb není nikdo jiný než proslulý Ervín Dobrodruh,

což je, jak by Čmelák neopomněl zdůraznit, pravý a nefalšovaný dobrodruh a hrdina, kterého on sám vymyslel. Série výkresů jeho neuvěřitelných dobrodružství už čítala několik stovek kusů. Ervín Dobrodruh ve vesmíru dobývá měsíc, zcela v rohu se šklebí poražený Gagarin s černou páskou s rudou hvězdou přes oko. Ervín Dobrodruh zápasí na dně oceánu s dvanáctichapadlovou chobotnicí. Ervín Dobrodruh odvážně uniká před otravnou princeznou, která se s ním chce stůj co stůj oženit. Ervín Dobrodruh pláče na hrobě svého nejlepšího přítele, ohaře Reka, který obětoval svůj život při ultimativní akci na záchranu světa... Ervín Dobrodruh sice s největší pravděpodobností pocházel ze střední Evropy, ale doma byl prakticky kdekoliv na světě. Jeho národnost oscilovala mezi českou, americkou, čechoamerickou, ale taky třeba francouzskou či španělskou, to aby mu mohlo ve vypjatých momentech uniknout „sakrbelé“ nebo „dáblos“. Zatím poslední exploze Čmelákovy fantazie vyslala Ervína Dobrodruha do Mexika pátrat po ztracené říši aztéckých králů. Nápady mu došly právě ve chvíli, kdy nebohý dobrodruh uvízl v údolí suchých kostí, a byl tak nucen bloudit na tomhle Bohem zapomenutém místě, dokud Čmelák nepřekoná svůj autorský blok. A dneska to nebude. Sorry, Ervíne, dneska si můžeš dát pohov, zalez do stínu toho sedla, co pořád táhneš s sebou, sundej si svoje zálesácké škorně a vyvětrej si svoje platfusy, počítej cvrčky anebo mraky a hlavně se snaž neumřít nudou. Dneska totiž nejde Čmelákovi z hlavy ten muž netopýr. Zalíbila se mu ta jeho blanitá černá křídla. Vousy možná udělá trochu kratší, minule to přece jen trochu přehnal. Taky uši přistříhne, aby nevypadal tak elfskej. Elfskej jako kulich! Ale ty brýle se mu líbí. A přidá mu ještě nápis na triko pod bundu. A přes nápis kulometný pás s náboji. Nohy trochu odflákne. Netopýr

se snáší velkou rychlostí z nebe, křídla rozepjatá, pod ním jsou domy a lidé, kteří ve strachu utíkají na všechny strany. A mají proč se bát. Netopýří muž má v ruce samopal. Zbraně kreslil Čmelák vždycky rád a přidával je, kam to jenom šlo. Stejně jako tygry, příšery a ponorky. Doprovází ho houf malých tmavých cikánských dětiček se zbraněmi a meči a blanitými černými křídly, víc ďáblíci než andělícci, následují svého mistra. Kosí všechno živé kolem sebe. Na umírajících lidech si dal Čmelák záležet. Střely zasahují různá místa na jejich tělech, tžžž, tžžž, tžžž. Kreslená tělíčka se potácejí a rozpadají. Tomu upadne hlava, tomu ruka, ten chytá do náruče svá střeva, támhle stříká krev vodotryskem, červená pastelka řádí na papíru jako pomínutá. Tatatatata. Tu máš!

Nikdo se neschová! Tento svět nemůže přežít!

A pak pochopí smysl své kresby a hned se mu to zalíbí. Sašin otec je Stvořitel, který přišel očistit svět od lidí, kteří se nechtěli řídit jeho prospěšnými radami. A co na to Ervín Dobrodruh?

Plechová roleta vrčí. Matka zavírá krám. Jde nahoru připravit večeři. Otec se pomalu chystá do práce. O tři patra níž se s nateklýma očima a hrdlem ještě doutnajícím po včerejším požáru probouzí Novák z opileckého deliria. Ty krávo, mumlá si, když ohmatává svoje vláčné gumové tělo. To bylo o fous. O jeden hlt víc a třeba by se už dneska ani neprobral. Jenže Novák ví, jak zemře, a tak se nebojí a chlastá. Anebo chlastá, protože se bojí? Kdo ví lépe než on, že dům, ve kterém všichni společně žijí, stárne a spěje ke smrti? Že už je vlastně de facto po něm? Kdo jiný, nežli on, ženich podvedený o svatební noci?!

Ten dům opravdu stárl. Mnohem rychleji než lidé. V tichosti se pomalu a jistě rozkládal, roztékal, drolil se, opadal.

V němotě a osamění přestávaly hlína, kamení, železo být domem a braly na sebe svoji původní podobu. Novák, který pracoval na jeho stavbě, tvrdil, že dům zemřel hned ten den, kdy byl dokončen. A Novák byl u toho, v ten den a hlavně v tu noc. Nastěhoval se jako první nájemník, hned jak to bylo možné. Měl tu slíbený byt. Proto sem každou svou volnou chvíli chodil od začátku stavby a víc než rok zadarmo pracoval. Úzkostlivě dohlížel na celý proces stavby a hlavně pak na budování třetího patra, o kterém věděl, že tam jednou bude žít. Proto ho také tak moc trápilo to děsivé lajdáctví a všechny nešvary, diletantismus, lenost a ke všemu ještě ta všudypřítomná zlodějna, která celou stavbu provázela. Prý tohle byla ta hlavní pohnutka, proč se dal na pití.

Byl u toho tu noc, co tu spal, první ze všech nájemníků a sám v prázdném bytě a domě, s vydřeným právem první noci za všechny ty hodiny, co tu zdarma (a nadarmo, jak často hořce říkával své tehdejší ženě, k níž se vracíval pozdě večer zpocený, unavený, špinavý a přio opilý) nádeničil a snažil se aspoň částečně napravit křivdy, které se na jeho domě děly od okamžiku jeho stvoření na umaštěném kreslicím prkně oportunistického architekta diletanta. Když Novák viděl, jak ostatní dělníci kradou cement, skřípal zuby, a když se mu vysmáli, nezbylo mu nic jiného, než aby šel na sousední stavbu nakrást cement a maltu aspoň pro to svoje třetí patro. A bylo to prý právě v tenhle okamžik, kdy se jeho záda prohýbala pod pytli kradeného cementu, kdy pití propadl úplně.

Tu noc, tu první noc, kdy v ještě neobydleném domě spal jako jediný nájemník, byl také opilý. Vzduch kolem jeho úst těžkl alkoholovým dechem, dýchal chrochtavě a s námahou, sliny mu tekly po strništi na bradě, říhl si a usnul dřív, než se mohly naplnit nejhorší představy mladičké bílé nevěsty po jeho boku.